

Collegevoorstel

Onderwerp	Vaststellen concept Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2027-2032
Eenheid/team	CZ Adviespool
Zaakkenmerk	Z/26/275994
Documentkenmerk	D/26/944902
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	M. Wessels
Datum vergadering	

Toelichting voor de openbare besluitenlijst

De Regiovisie 2027-2032 bevat de gezamenlijke koers van Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

De koers richt zich op tijdige, passende ondersteuning, wonen als basis en meer preventie, herstel en zelfstandig wonen. De colleges van burgemeester en wethouders van deze gemeenten worden gevraagd de conceptregiovisie vast te stellen en de adviesraden om advies te vragen. De adviezen worden verwerkt in de definitieve versie, die daarna ter besluitvorming aan de colleges en gemeenteraden worden voorgelegd.

Voorgesteld besluit

1. De concept Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2027-2032 vast te stellen.
2. Op deze Regiovisie een juridisch advies te vragen.
3. De Adviesraad Sociaal Domein met uitgaande brief (D/26/944888) te vragen advies uit te brengen over de concept Regiovisie.
4. Bij de verdere uitwerking van de Regiovisie, de dienstverleningsovereenkomst en de uitvoeringsagenda:
 - a. gezamenlijke doelen, KPI's, verantwoordelijkheden en rapportagemomenten op te nemen;
 - b. bij de definitieve Regiovisie te bespreken of mensen met verslavingsproblematiek expliciet in de doelgroepomschrijving worden benoemd;
 - c. in de definitieve Regiovisie kort toe te lichten wat nieuw is ten opzichte van de vorige Regiovisie;

d. de financiële ontwikkeling van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang structureel te monitoren.

5. De gemeenteraad per raadsbrief informeren over de planning van besluitvorming van de Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2027-2032 met een separaat collegevoorstel.

Inleiding

De gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden werken samen aan ondersteuning voor inwoners die tijdelijk of langdurig niet zelfstandig kunnen wonen of die dak- of thuisloos zijn. De Regiovisie 2022-2026 vormt de basis voor de samenwerking op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang binnen de centrumgemeenteregeling Almelo.

De maatschappelijke context verandert. Ondersteuningsvragen worden complexer, de druk op de woningmarkt belemmert door- en uitstroom en problemen op het gebied van wonen, psychische gezondheid, inkomen, schulden en participatie grijpen steeds vaker in elkaar. Tegelijkertijd staat de betaalbaarheid en beschikbaarheid van opvang onder druk. Deze ontwikkelingen vragen om een aangescherpte gezamenlijke koers voor 2027-2032. De betrokken gemeenten van de centrumgemeenteregeling Almelo hebben hiervoor een gezamenlijk proces doorlopen waarbij via enquêtes en een aantal kennissessies bij alle betrokken organisaties input is opgehaald voor de concept Regiovisie. Voordat de concept Regiovisie aan de gemeenteraden wordt voorgelegd vragen alle betrokken gemeenten advies aan de adviesraden.

De regio kiest voor tijdige ondersteuning, wonen als basis voor herstel en een samenhangende aanpak rond de inwoner. Verblijf blijft beschikbaar wanneer dit noodzakelijk is, maar ondersteuning wordt waar mogelijk thuis en in de wijk en dorp georganiseerd.

De Regiovisie geeft richting aan beleid, samenwerking en uitvoering voor de periode 2027-2032. Zij formuleert het gezamenlijke toekomstbeeld, de regionale ambities en de vier speerpunten. Vervolg op de visie is een uitvoeringsagenda waarin we de koers uitwerken met concrete doelen, activiteiten, resultaten, indicatoren, verantwoordelijkheden en financiële consequenties. De visie vormt daarmee het bestuurlijke kader. De uitvoeringsagenda maakt zichtbaar wat in de eerste periode wordt gerealiseerd, wanneer wordt bijgestuurd en welke besluiten van de deelnemende gemeenten nodig zijn.

Beoogd effect

Regiovisie

Minder inwoners raken dak- of thuisloos, meer inwoners leven zelfstandig en veilig in hun eigen omgeving en nemen naar vermogen deel aan de samenleving.

Proces

Door het vaststellen van de concept Regiovisie en het vragen van advies aan de Adviesraad Sociaal Domein en daaropvolgend de vaststelling in de gemeenteraad, heeft de regio kaders waarbinnen de uitdagingen voor de komende periode worden aangepakt.

Argumenten voor

1.1 Het vaststellen van een nieuwe Regiovisie voor de periode 2027-2032 is noodzakelijk

De veranderende maatschappelijke context, complexere ondersteuningsvragen en belemmeringen in de door- en uitstroom vragen om een aangescherpte regionale koers. Vaststelling van de concept Regiovisie maakt het mogelijk deze koers voor advies voor te leggen en zorgvuldig toe te werken naar definitieve besluitvorming.

1.2 Belang van samenwerking

De Regiovisie biedt de zes gemeenten en hun partners een gezamenlijk kader voor de samenwerking rond beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Vaststelling van het concept is nodig om hierover gezamenlijk advies op te halen en de koers vervolgens definitief vast te stellen.

1.3 Doorvertaling naar een uitvoeringsagenda

De concept Regiovisie legt eerst het bestuurlijke kader en de gezamenlijke koers vast. Na verwerking van de adviezen wordt de definitieve visie ter besluitvorming voorgelegd; de ambities worden daarna uitgewerkt in een uitvoeringsagenda met concrete doelen, resultaten, verantwoordelijkheden en financiële consequenties.

2.1 Juridisch advies biedt zekerheid over de juridische houdbaarheid en uitvoerbaarheid van de regiovisie.

Met een juridisch advies kan worden getoetst of de in de concept-regiovisie opgenomen uitgangspunten, verantwoordelijkheden en samenwerkingsafspraken passen binnen de geldende wettelijke kaders. Eventuele juridische risico's of onduidelijkheden kunnen hierdoor tijdig worden onderkend en bij de verdere uitwerking worden hersteld, voordat de regiovisie definitief ter besluitvorming wordt voorgelegd.

3.1 Betrekken van de Adviesraad bij de totstandkoming van de regiovisie

De Adviesraad Sociaal Domein Almelo en de adviesraden van de regiogemeenten zijn actief betrokken bij de voorbereiding van de Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2027-2032. Zij hebben deelgenomen aan de enquête die eind 2025 is uitgevoerd en aan de regionale kennissessies waarin input voor de regiovisie is opgehaald. Conform de Regeling Adviesraad Sociaal Domein wordt de conceptregiovisie tevens voor advies voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein Almelo, voordat deze ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt aangeboden. De overige gemeenten volgen hierin hetzelfde proces.

4.1 De aanvullende uitwerkingpunten versterken de bestuurlijke grip en de uitvoerbaarheid

Door gezamenlijke doelen, KPI's, verantwoordelijkheden en rapportagemomenten vast te leggen, ontstaat duidelijkheid over de sturing, uitvoering en verantwoording binnen de regionale

samenwerking. De expliciete afweging over de positie van mensen met verslavingsproblematiek en de toelichting op de verschillen met de vorige regiovisie vergroten de inhoudelijke helderheid. Structurele monitoring van de financiële ontwikkeling maakt het bovendien mogelijk om tijdig bij te sturen wanneer inhoudelijke of financiële risico's ontstaan.

5.1 Een afzonderlijke raadsbrief biedt de gemeenteraad tijdig inzicht in het besluitvormingsproces

De Regiovisie kent zowel een regionaal als een lokaal besluitvormingstraject. Door de gemeenteraad afzonderlijk te informeren over de planning, de te doorlopen stappen en de momenten waarop de raad wordt betrokken, wordt het proces transparant en kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol goed invullen. Een separaat collegevoorstel maakt het mogelijk om de raadsbrief zorgvuldig af te stemmen op de actuele regionale planning.

Kanttekeningen

3.1 Uiteenlopende adviezen van de adviesraden

De adviesraden van de deelnemende gemeenten kunnen verschillende of uiteenlopende adviezen uitbrengen. Dit kan leiden tot aanvullende afstemming en vertraging van de definitieve besluitvorming. De adviezen worden gezamenlijk beoordeeld en eventuele afwijkingen worden gemotiveerd.

Kosten, opbrengsten en dekking

Een belangrijke randvoorwaarde bij het bereiken van deze ambities is dat dit binnen de beschikbare budgetten gerealiseerd moet worden. De middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke ontwikkeling worden daarbij in samenhang gezien.

Uitvoering

Na ontvangst van het advies van de adviesraden, wordt het advies beoordeeld en waar nodig zullen aanpassingen worden verwerkt in de concept Regiovisie. Bij eventuele afwijking van het advies van de adviesraden zal het college dit gemotiveerd aangeven. Vervolgens wordt de Regiovisie ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden van de betrokken gemeenten.

Ondertussen wordt gestart met het opstellen van een uitvoeringsagenda waarin de ambities van de Regiovisie verder worden geconcretiseerd. Per ambitie worden doelen, indicatoren, activiteiten, eigenaarschap, planning, financiële effecten en bestuurlijke beslismomenten vastgelegd.

Bijlage(n)

1. Uitgaande brief adviesaanvraag concept Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2027-2032 (D/26/944888)
2. Concept Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2027-2032 (D/26/944884)

Procesinformatie

Het voorstel is afgestemd met de portefeuillehouder en team financiën.

Communicatie over het besluit

Regulier.